

7 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΗΜΕΡΑ ΥΓΕΙΑΣ
ΑΙ ΨΥΧΙΚΑΙ ΝΟΣΟΙ ΚΑΙ Η ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΙΕΙΝΗ
ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ ΣΗΜΕΡΟΝ

Ἑομιλία δοθεῖσα εἰς τὸ Μαιευτήριον «Μαρίκα Ἡλιάδη»
ἐπὶ τῷ ἑορτασμῷ τῆς Παγκοσμίου Ἡμέρας Ὑγείας

Ἑπο

Α. ΚΥΡΙΑΚΗ

Ἑκτάκτου Καθηγητοῦ

Διευθυντοῦ Ἀ΄ Μαιευτικῆς Κλινικῆς
Μαιευτηρίου «Μαρίκα Ἡλιάδη»

Κάθε χρόνο τὴν ἡμέραν αὐτὴν ἑορτάζεται σ' ὅλον τὸν κόσμον ἡ Παγκόσμιος Ἡμέρα τῆς Ὑγείας. Σκοπὸς τῆς ἑορτῆς αὐτῆς εἶναι ἡ αἰξήσις τοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦ λαοῦ πρὸς θέματα ζωτικῆς σημασίας διὰ τὴν ὑγείαν αὐτοῦ. Κατὰ τὸν σημερινὸν ἑορτασμὸν ἐξελέγη ὡς παγκόσμιον θέμα «Αἱ ψυχικαὶ νόσοι καὶ ἡ ψυχικὴ ὑγιεινὴ εἰς τὸν κόσμον σήμερον».

Τὰ ψυχικὰ νοσήματα εἶναι τὸ μεγαλύτερον πρόβλημα δημοσίας ὑγείας τῆς σήμερον. Δι' αὐτὰ διατίθενται εἰς τὰ οἰκονομικῶς πλέον προηγμένα κράτη περισσότεραι κλῖναι εἰς τὰ Νοσοκομεῖα παρὰ διὰ τὸν καρκῖνον, τὰς καρδιακὰς παθήσεις διὰ τὴν φυματίωσιν ὁμοῦ. Ἐξ ἄλλου δι' ἕκαστον ἀσθενῆ Ψυχιατρείου ἀντιστοιχοῦν τοῦλάχιστον δύο ἄτομα εὐρισκόμενα ἔξω τοῦ Νοσοκομείου, ἐπειδὴ ἡ κατάστασις των δὲν εἶναι ἀρκετὰ σοβαρὰ ὥστε νὰ εἰσαχθοῦν εἰς Ψυχιατρεῖον. Εἰς τὴν Ἀντικὴν Ἑνδρῶπλην σήμερον τὸ 1/3 τῶν νοσοκομειακῶν κλινῶν κατέχονται ὑπὸ τῶν ἀσθενῶν τούτων.

Ἐχει ὑπολογισθῆ βάσει στοιχείων εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ὅτι εἰς κάθε 16 ἄτομα τὸ ἓν πάσχει ἐκ ψυχικῆς νόσου. Ἀπὸ τὰ παιδιὰ πὸν γεννῶνται εἰς τὰς Η.Π.Α. τὸ ἓν εἰς κάθε δώδεκα θὰ ὑποφέρει κατὰ τὴν ζωὴν του ἐκ ψυχικῆς νόσου ἀρκετὰ σοβαρᾶς. Εἰς τὴν Γαλλίαν ἐπίσης ὑπολο-

γίζεται ὅτι ποσοστὸν 4,3% ὅλων τῶν παιδιῶν ἡλικίας 4-17 ἐτῶν ἔχουν βαθμὸν διανοητικῆς ἀνεπαρκείας. Ὁ ἄνθρωπος καθ' ὅλον τὸν βίον του ὑπόκειται εἰς ψυχικὰ νοσήματα, καὶ ὅλοι μας ἔχομεν ἓνα ἀνώτατο σημεῖον ἀντοχῆς νεύρων, πέραν τοῦ ὁποίου καμπτόμεθα καὶ ὑφιστάμεθα ψυχικὴν ὑπερέντασιν. Οἱ λόγοι τῆς ψυχικῆς ὑπερέντασεως μὲ τὸν σημερινὸν ρυθμὸν τῆς ζωῆς ὁσημέραι ἀξάνουν καὶ συγχρόνως ἀξάνουν ἢ συχρότης τῶν ψυχικῶν κλονισμῶν καὶ τῶν ψυχικῶν νοσημάτων.

Αἱ πηγαὶ τοιούτων ὑπερέντασεων ἢ εἶναι ἐσωτερικαὶ, δηλαδὴ πηγάζουν ἀπὸ αὐτὸ τοῦτο τὸ ἄτομον καὶ ἀφοροῦν προβλήματα καὶ συγκρούσεις καθαρῶς ἀτομικάς, ἢ εἶναι ἐξωτερικαὶ καὶ πηγάζουν ἀπὸ τὸ περιβάλλον μας καὶ προέρχονται ἀπὸ γεγονότα πὸν ἐπιηρεάζουν τὴν οἰκογένειάν μας, τοὺς φίλους μας, τὴν ἐργασίαν μας, τὴν χώραν μας. Ἐνίοτε κατὰ τὸν βίον μας οἱ πλείστοι ἐξ ἡμῶν ὑποφέρομεν ἀπὸ μικρᾶς σημασίας ἐνοχλήσεις, αἱ ὁποῖαι καταστρέφουν τὴν ἑνδυχίαν μας, διαταράσσουν τὰς κοινωνικὰς καὶ οἰκογενειακὰς σχέσεις μας καὶ παραβλάπτουν τὴν πρὸς τὴν ἐργασίαν ἐφεσίν μας. Πολὸν συχνὰ τέτοια νευρωτικὰ διαταραχὰ ὀδηγοῦν εἰς κατάχρησιν οἰνοπνεύματος ἢ ναρκωτικῶν, τὰ ὁποῖα πάλιν προσβάλλουν τὸ νευρικό μας σύστημα καὶ προ-

διαθέτουν εις σοβαρά ψυχικά νοσήματα.

Ὁ τύπος τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος κατατροχεται ἀπὸ προβλήματα ἀτομικά ἢ καθολικά χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ τὰ κατανοήσῃ ἢ νὰ ζητήσῃ τὴν λύσιν των, καταφεύγει σὲ ψυχοτροπικούς παράγοντας, καὶ ἔτσι εἶναι συχνὸ τὸ θέαμα ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι μὲ τὰ κατευναστικά εἰς τὸ ἓνα χέρι καὶ εἰς τὸ ἄλλο τὰ χάπια ἀναζωογονήσεως ἢ εὐτυχίας προσπαθοῦν νὰ διασκορπίσουν τοὺς ἐφιάλτας ἢ νὰ μετατρέψουν τὴν πραγματικότητα εἰς φαντασίαν. Αὐτὸς εἶναι ὁ τύπος τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος καίτοι ἔχει ἑκατομμύρια γείτονας εἰς τὸν μεγάλον αὐτὸν κόσμον, εὐρίσκειται ἐν τούτοις μόνος μὲ τὸν ἑαυτὸν του εἰς τὸν ἰδικὸν του κόσμον. Διὰ τοῦτο καὶ αἱ ψυχικαὶ διαταραχαὶ εἶναι εἰς μικροτέραν κλίμακα εἰς τὰς ὀλιγώτερον οικονομικῶς ἀνεπτυγμένας χώρας. Οἱ κίνδυνοι δηλαδὴ τῆς υἰείας εἶναι πολὺ μεγαλύτεροι μεταξὺ τῶν λαῶν ὅπου παρατηρεῖται ταχεῖα κοινωνικὴ καὶ οικονομικὴ βελτίωσις, ὡς καὶ μετὰξὺ τῶν ἐν διαρκεὶ κινήσει πληθυσμῶν, κατόπι τῶν συγχρονισμένων καὶ τελειοποιουμένων μέσων συγκοινωνίας.

Γεγονότα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον κρισιμα παρουσιάζονται εἰς τὸν βίον μας, ὅπως π.χ. σὰν ἔλθῃ ἡ στιγμή νὰ χωριστοῦμε ἀπὸ τοὺς γονεῖς μας, ὅταν νυμφετώμεθα, ὅταν ἀποκοτοῦμε παιδιὰ, ὅταν τὰ παιδιὰ ἐγκαταλείπουν τὸ σπίτι, ὅταν ὁ θάνατος παίρῃ σὺζυγον, γονεῖς κλπ. Ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι κίνδυνοι, ὡς ἡ ἀνάληψις ἐργασίας, ἡ φοίτησις, ἡ προσέλευσις εἰς τὸν στρατὸν κλπ. Ὅλα αὐτὰ εἶναι δοκιμασίαι καὶ ἡ λυδία λίθος τῆς ψυχικῆς συγκινησιακῆς ἀνησυχίας καὶ ἀντιδράσεως. Κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν μαθαίνουμε τί μᾶς περιμένει ὅταν ἐνηλικιωθῶμεν καὶ τί πρέπει νὰ ἀναμένωμεν ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Μαθαίνουμε νὰ ἀντιμετωπίζωμε τὰ προβλήματα τῆς ζωῆς, τὰς εὐθύνας μας ἀπέναντι τῆς οἰκογενείας μας, τῆς ἐργασίας μας καὶ τῆς κοινωνίας.

Μετὰξὺ τῶν γαμοῦν πού ἐπικρατοῦν τὰ τελευταῖα ἔτη εἰς τὴν ψυχιατρικὴν εἶναι ὅτι τὸ εἶδος τῆς πατρικῆς ἢ μητρικῆς μερίμνης τὴν ὅποια τὸ παιδί λαμβάνει κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἡλικίας του ἔχει ζωτικὴν

σημασίαν διὰ τὴν μελλοντικὴν υἰείαν τοῦ παιδιοῦ. Εἰς τὰς σχέσεις καὶ δεσμούς συνεπῶς τοῦ παιδιοῦ μετὰ τῆς μητρός, τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἀδελφῶν του, πολλοὶ πιστεύουν θὰ ἐγκραταίῃ ἡ ἀνάπτυξις τοῦ χαρακτῆρος, τῆς ψυχικῆς υἰείας. Διὰ τοῦτο διαλελυμένοι οἰκογένειαι εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν δημιουργίαν ἀνωμαλιῶν εἰς τὴν συμπεριφορὰν τοῦ παιδιοῦ. Ἐχει παρατηρηθῆ ὅτι ἀπὸ τὰ παιδιὰ πού ὑποπίπτουν εἰς παραπτώματα, παραβάσεις τῶν νόμων, τὰ 70% προέρχονται ἀπὸ διαλελυμένας οἰκογενείας. Αἱ υἰεῖς ἐπομένως βάσεις κατὰ τὰ πρῶτα βήματα τῆς ζωῆς ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν ἀτμόσφαιραν ἐντὸς τῆς ὁποίας τὸ παιδί ἀνατρέφεται καὶ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους πού περιστοιχίζεται. Ἡ ἀγάπη, ἡ κατανόησις, ὁ σεβασμὸς, μαζὶ μὲ τὴν λογικὴν καὶ σταθερὰν πειθαρχίαν, ἡ ὅποια δὲν πρέπει νὰ φθάσῃ μέχρι σκληρότητος, εἶναι τὰ ἀπαραίτητα στοιχεῖα γιὰ νὰ ἀναθρέψωμεν τὰ παιδιὰ μας καὶ νὰ τὰ κάμωμεν ψυχικῶς γερά. Αἱ ψυχικαὶ ἀνωμαλίαι πού ἐνδεχομένως θὰ παρουσιασθοῦν εἶναι συνήθως σημαντικοὶ παράγοντες διὰ τὴν ἐγκληματικὴν συμπεριφορὰν, τὴν παράβασιν τῶν νόμων, τὸν ἀλκοολισμόν, τὴν ροπήν πρὸς τὰ ναρκωτικά καὶ τὴν αὐτοκτονίαν. Σήμερον παρήλθεν ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν οἱ ψυχοπαθεῖς ἐθεωροῦντο ἀπλῶς «φρενοβλαβεῖς» καὶ ἐνεκλείοντο στὰ Ψυχιατρεῖα, ἀπεμονοῦντο τελείως ἀπὸ τὴν κοινωνία καὶ ἐθεωροῦντο ὡς ἀπόκληροι τῆς κοινωνίας καὶ ἀθεράπευτοι. Πολλὰ ἐπετεύχθησαν κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια διὰ τὴν θεραπείαν τῶν ψυχικῶν κλονισμῶν, ἀλλὰ ὑπολείπονται ἀκόμη πολλὰ. Πρέπει νὰ μάθωμεν νὰ προλαμβάνωμεν τὰ ψυχικὰ νοσήματα, νὰ τὰ ἀντιλαμβανώμεθα ἐγκαίρως, καὶ ταχέως νὰ τὰ θεραπεύωμεν. Πολλὰ ἐξ αὐτῶν εἶναι φύσεως νευρικῆς, φοβίας, ἐλλείψεως θάρρους καὶ αὐτοπεποιθησεως.

Ἡ ψυχιατρικὴ ἔχει ἐπιτελέσει πολλὰς προόδους, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι κλάδοι τῆς ἰατρικῆς. Ὅσάκις ἡ θεραπεία ἀρχίζει ἐγκαίρως, 70-80% τῶν ψυχοπαθῶν δύνανται νὰ ἐπανέλθουν εἰς βραχὺ χρονικὸν διάστημα υἰεῖς εἰς τὴν κοινωνίαν.

Καθῆκον παντός ἀτόμου ἐκτός τῆς ἀτοπροστασίας κατὰ παντός κινδύνου εἶναι νὰ συνεισφέρει κατὰ δύναμιν εἰς τὴν προστασίαν τῶν συνανθρώπων του.

Μερικοὶ ἀσθενεῖς δύνανται νὰ εὕρουν βοήθειαν ἐμπιστευόμενοι τὰ προβλήματα τῶν εἰς λίαν συμπαθῆ εἰς αὐτοὺς πρόσωπα. Τὰ πρόσωπα αὐτὰ μορεῖ νὰ εἶναι ἡ ἀδελφὴ ἢ ὁποία παρέχει νοσηλείαν, ὁ θρησκευτικὸς ἀρχηγός, ὁ διδάσκαλος, ὁ ψυχίατρος, ὁ οἰκογενειακὸς ἰατρός κλπ. Ἐὰν ἕκαστος ἐξ ἡμῶν ἀναλάβῃ νὰ συντελέσῃ εἰς τὸν κύκλον του εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἀνωτέρω σκοποῦ, τοῦτο θὰ ἀποτελέσῃ καλὴν εὐόκονον ἀπαρχήν.

Ἡ Παγκόσμιος Ἡμέρα τῆς Ὑγείας μᾶς παρέχει τὴν εὐκαιρίαν διὰ τὴν ἀνασκότησιν τῆς συντελεσθείσης ἐργασίας καὶ προόδου εἰς τὸν τομέα τῆς ψυχικῆς ὑγιεινῆς καὶ διὰ τὸν συναγεμὸν τῆς παγκοσμίου προσπαθείας πρὸς βελτίωσιν τῆς ψυχικῆς ὑγιεινῆς.

Τὸ ἔτος τοῦτο δέον νὰ ἀποτελέσῃ τὴν ἀφετηρίαν μιᾶς σταυροφορίας διὰ τὴν διάδοσιν τῶν ὑγιῶν ἀρχῶν ἐπὶ τῶν προβλημάτων ψυχικῆς ὑγιεινῆς, τὴν διασφάλισιν καλυτέρας περιθάλψεως τῶν ψυχοπαθῶν καὶ τὴν παροχὴν τῶν μέσων ὅπως τὰ παιδιὰ ἀποκτήσουν ρωμαλέαν ψυχικὴν ὑγείαν.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΝΕΟΝ ΠΑΥΣΙΠΟΝΟΝ

Ὁδᾶσιγκτων.—Ἐπὶ Ἀμερικανῶν ἐπιστημόνων παρεσκευάσθη νέον παυσίπονον, ὅπερ, καθ' ὅλας τὰς ἐνδείξεις, εἶναι κατὰ πολὺ ἰσχυρότερον τῆς μορφίνης.

Συγκεκριμένως, τὴν 13ην Ἰανουαρίου, ὁ Ἀμερικανὸς Ὑπουργὸς Ὑγιεινῆς, Παιδείας καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας, Δρ. Ἀρθουρ Φλέμμιγκ, ἐχαρακτήρισεν τὸ νέον φάρμακον ὡς ἀξιόλογον σταθμὸν εἰς τὰς ἱατρικὰς ἐρεῦνας.

Ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ Τύπου, ὁ Δρ. Φλέμμιγκ ἐδήλωσεν ὅτι τὸ νέον φάρμακον (γνωστὸν ὡς «NIH-7519») εὐρίσκεται ἀκόμη εἰς τὸ στάδιον τῶν δοκιμῶν καὶ δὲν παράγεται ἐκ τοῦ ὀπίου (ἐξ οὗ προέρχεται ἡ μορφίνη) ἢ ἐξ ἄλλου ἐκ τῶν χρησιμοποιουμένων εἰς τὴν ἱατρικὴν δραστικῶν παυσιπόνων. Τοῦτο, ὑπεγράμμισε, προέρχεται ἀπὸ τὰ παράγωγα τῆς πίσεως καὶ ἀνήκει εἰς νέαν σειρὰν χημικῶν συνθέσεων αἰτινες καλοῦνται «Benzomorphan».

Ἐπὶ πλέον τῆς χρησιμότητός του ὡς δραστικωτάτου παυσιπόνου—προσέθεσεν ὁ Δρ. Φλέμμιγκ—τὸ NIH-7519 ἀπεδείχθη ὅτι διαθέτει ἕτερα πλεονεκτήματα, τῶν ὁποίων στεροῦνται ἡ μορφίνη καὶ ἄλλα ἀναλγητικά. Βάσει τῶν προκαταρκτικῶν ἐργαστηριακῶν δοκιμῶν μὲ τὸ νέον φάρμακον διεπιστώθη ὅτι διὰ τῆς χρησιμοποίησώς του ὁ ὀργανισμὸς ἐθίξεται ὀλιγώτερον ἀφ' ὅ,τι μὲ τὴν μορφίνην, ἀποδαίνον οὕτω πλέον σωτήριοι καὶ ἀσφαλῆς αὐτῆς.)

Τὸ νέον παυσίπονον παρεσκευάσθη τὸ 1957 ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ κ. Μέυ, τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰνστιτούτου Ἀρθρίτιδος καὶ Μεταβολικῶν Ἀσθενειῶν, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ συναδέλφου του κ. Ἐντυ, Διευ-

θυντοῦ τοῦ Τμήματος Ἀναλγητικῶν τοῦ Ἰνστιτούτου.

Οἱ ἐν λόγῳ δύο ἱατροί, οἵτινες παρίσταντο κατὰ τὴν πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ Τύπου σχετικὴν συνέντευξιν, ἐδήλωσαν ὅτι ἡ δραστικότης τοῦ νέου παυσιπόνου εἶναι τοῦλάχιστον δεκαπλάσια τῆς μορφίνης καὶ πεντηκονταπλάσια τῆς κοντεΐνης.

Ὁ Ἀμερικανὸς Ὑπουργὸς ἐδήλωσε περαιτέρω ὅτι ἡ Ἀμερικανικὴ Κυβέρνησις θὰ διερευνήσῃ τὰς δυνατότητας χορηγήσεως τοῦ δικαιώματος χρήσεως τοῦ νέου φαρμάκου εἰς τὸν Διεθνή Ὄργανισμὸν Ὑγείας (WHO).

«Πιστεύομεν—προσέθεσεν ὁ Δρ. Φλέμμιγκ—ὅτι, θέτοντες τὸ φάρμακον αὐτὸ εἰς τὴν διάθεσιν ὅλων τῶν χωρῶν, ἐπιτελοῦμεν πρόοδον πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τὴν ὁποίαν ἰδιαιτέρως ἔχει ὑπογραμμίσει ὁ Πρόεδρος Ἀϊζενχάουερ, ὅστις ἐχαρακτήρισεν τὴν σημασίαν τῆς εἰς διεθνή κλίμακα συμμετοχῆς εἰς τὰ ἐκ τῶν ἱατρικῶν ἐρευνῶν ὀφέλη ὡς σημαντικῶν βήματος πρόοδον εἰς τὸν τομέα τῆς διεθνούς συνεργασίας πρὸς διασφάλισιν τῆς παγκοσμίου εἰρήνης.»

Οἱ ἱατροὶ κ.κ. Μέυ καὶ Ἐντυ παρεχώρησαν τὰ δικαιώματα χρήσεως τοῦ φαρμάκου εἰς τὴν Ὁμοσπονδιακὴν Κυβέρνησιν, ἥτις οὐδὲν ὑλικὸν ὄφελος πρόκειται νὰ προσπορίσῃ ἐκ τῆς διαθέσεώς του.

Ὁ Ἀμερικανὸς Ὑπουργὸς ὑπεγράμμισε, τέλος, τὴν ἰδιάζουσαν σημασίαν τῆς παρασκευῆς τοῦ νέου παυσιπόνου, λόγῳ τῆς δυνατότητος συνθετικῆς παραγωγῆς του, ὡς καὶ τῆς μεγάλης ἀνά τὸν κόσμον ἐλλείψεως ὀπίου προοριζομένου διὰ τὴν ἱατρικὴν.